

31 Μαΐου 1455

Ο πόλεμος των Δύο Ρόδων

Όταν πέθανε ο Εδουάρδος Γ΄ της Αγγλίας που ξεκίνησε τον 100ετή πόλεμο με τη Γαλλία, άφησε δυο σειρές απογόνων. Τους δούκες του Λάνκαστερ με έμβλημα το κόκκινο τριαντάφυλλο και τους δούκες της Υόρκης με έμβλημα το άσπρο τριαντάφυλλο.

Στα 1453, ο πόλεμος τέλειωσε ταπεινωτικά για τους Αγγλους. Η δυσαρέσκεια κορυφώθηκε κατά του βασιλιά Ερρίκου ΣΤ΄ του Λάνκαστερ. Οι εξεγέρσεις του λαού έφταναν ως το Λονδίνο. Ο Ερρίκος κυβερνούσε μόνο χάρη στη δύναμη του στρατού. Όμως, στις 31 Μαΐου 1455, ξανάπεσε σε περίοδο παραφροσύνης. Τότε, ο δούκας της Υόρκης, Ριχάρδος, εγγονός του Εδουάρδου, ανέλαβε επίτροπος του θρόνου για ένα χρόνο. Εξασφαλίζοντας την υποστήριξη των χωρικών, νίκησε τους Λάνκαστερ σε φοβερή μάχη. Άρχισε ο πόλεμος των δύο ρόδων που κράτησε δέκα χρόνια.

Στα 1460, ο Ριχάρδος σκοτώθηκε και οι οπαδοί του ανακήρυξαν βασιλιά τον γιο του, Εδουάρδο Δ΄ (1442 - 1483). Η Αγγλία συνέχισε να έχει δυο βασιλιάδες, ώσπου, στα 1465, ο Ερρίκος του Λάνκαστερ αιχμαλωτίστηκε και φυλακίστηκε στον πύργο του Λονδίνου. Πέθανε εκεί, το 1471. Οι Λάνκαστερ εξοντώθηκαν και μοναδικός βασιλιάς έμεινε ο Εδουάρδος της Υόρκης. Τον διαδέχτηκε για ελάχιστους μήνες ο 13χρονος γιος του, Εδουάρδος Ε΄ (1470 - 1483) που δολοφονήθηκε από τον θείο του, Ριχάρδο Γ΄. Δυο χρόνια αργότερα, οι Τυδώρ θα εκθρόνιζαν τον οίκο της Υόρκης.

334 π.Χ.: Ο Μέγας Αλέξανδρος νικά τους Πέρσες στον Γρανικό ποταμό.

1740: Πεθαίνει ο Φρειδερίκος Γουλιέλμος Α΄ της Πρωσίας, γνωστός ως «βασιλιάς λοχίας». Έβαλε τις βάσεις, πάνω στις οποίες στηρίχτηκε ο γιος και διάδοχός του Φρειδερίκος Β΄ ο Μεγάλος για να δημιουργήσει την ισχυρή Πρωσία (κέντρο διοίκησης, πρότυπο στρατιωτικής οργάνωσης, κοιτίδα πολιτισμού). Γεννήθηκε το 1688, βασίλευσε από το 1713.

1902: Λήγει με νίκη των Αγγλων αποίκων ο πόλεμος των Μπόερς. Την ίδια μέρα, στα 1910, οι πρώην βρετανικές αυτοδιοικούμενες επαρχίες του Νατάλ, Τράνβααλ και Ακρωτηρίου της Καλής Ελπίδας συνενώνονται σχηματίζοντας τη Νοτιοαφρικανική Ένωση. Την ίδια μέρα, στα 1961, η χώρα, που είχε ήδη μετατραπεί σε ρατσιστικό κράτος, εγκατέλειψε τη Βρετανική Κοινοπολιτεία

1905: Δολοφονείται ο πρωθυπουργός Θεόδωρος Δηλιγιάννης, αδυσώπητος αντίπαλος του Χαρίλαου Τρικούπη. Γεννήθηκε το 1820.

1916: Στο στόμιο της Βόρειας Θάλασσας, ο βρετανικός στόλος θριαμβεύει επί του γερμανικού στην περίφημη «ναυμαχία της Γιουτλάνδης».

1923: Γεννιέται ο πρίγκιπας Ρενιέ Γ', του Μονακό. Μετέτρεψε το πριγκιπάτο από βασίλειο του «τζόγου» σε ανθηρό επιχειρηματικό κέντρο. Πέθανε στις 6 Απριλίου 2005.

1930: Γεννιέται ο Αμερικανός στार του Χόλιγουντ και σκηνοθέτης Κλιντ Ίστωντ. Πρωταγωνίστησε σε πολλές ταινίες αστυνομικές και ουέστερν σπαγγέτι.

1962: Απαγχονίζεται στην Ιερουσαλήμ ο Άντολφ Αιχμαν, ναζι δήμιος των Εβραίων στην διάρκεια του Β' Παγκοσμίου πολέμου.

2005: Μετά το «όχι» των Γάλλων στο δημοψήφισμα για το ευρωπαϊκό σύνταγμα, ο πρωθυπουργός, Ζαν Πιερ Ραφαρέν, παραιτείται. Η εντολή για το σχηματισμό κυβέρνησης δίνεται στον υπουργό Εσωτερικών, Ντομινίκ ντε Βιλπέν.

2010: Νηοπομπή από 700 ειρηνικούς ακτιβιστές που προσπάθησαν να μεταφέρουν ανθρωπιστική βοήθεια στην αποκλεισμένη από το Ισραήλ Λωρίδα της Γάζας δέχεται φονική επίθεση από το ισραηλινό ναυτικό, στα διεθνή ύδατα. Η ισραηλινή κυβέρνηση ανακοίνωσε εννέα νεκρούς και 26 τραυματίες ακτιβιστές.

2012: Με 60,3% «ναι» έναντι 39,7% «όχι», οι Ιρλανδοί εγκρίνουν το Δημοσιονομικό Σύμφωνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η συμμετοχή έφτασε το 50,6% του εκλογικού σώματος.

2018: Στην Ιταλία, σχηματίζεται κυβέρνηση συνασπισμού Λέγκας του Βορρά - Πέντε Αστέρων με πρωθυπουργό τον Τζουζέπε Κόντε και αντιπροέδρους τους αρχηγούς των δύο κομμάτων.

Η 31^η Μαΐου στον πολιτισμό

31 Μαΐου 1809

Ο Γιόζεφ Χάιντ

Ο Ματίας Χάιντ κληρονόμησε από τον πατέρα του το τίμιο επάγγελμα του αμαξοποιού, το

οποίο εξασκούσε στην Κάτω Αυστρία. Ο κόμης Χάραχ ήταν ένας από τους πελάτες του. Και η Μαρία Κόλερ μαγείρισσα του κόμη. Ο Ματίας παντρεύτηκε την Μαρία. Απέκτησαν δώδεκα παιδιά. Το δεύτερο από αυτά ήταν ο Γιόζεφ, που γεννήθηκε στις 31 Μαρτίου του 1732. Όλη η οικογένεια χαιρόταν να τον ακούει, όταν τραγουδούσε. Ο Ματίας και η Μαρία δεν είχαν ιδιαίτερες μουσικές γνώσεις, δεν είχαν καν κάποια μόρφωση. Ο γιος τους όμως τους μάγευε με την όμορφη φωνή του. Ήταν έξι χρόνων, όταν τον έστειλαν σε ένα ξάδελφο, δάσκαλο που έμαθε στον Γιόζεφ τραγούδι, βιολί και κλαβενσέν. Στα οκτώ, ο ξάδελφος τον πήγε να τον ακούσει ένας υπεύθυνος της χορωδίας του Αγίου Στεφάνου της Βιέννης. Η ακρόαση ήταν αρκετή για να μετακομίσει ο μικρός Χάυντ στην αυστριακή πρωτεύουσα. Κάποια στιγμή, είχε την ευκαιρία να τον ακούσει και η αυτοκράτειρα Μαρία Θηρεσία, της οποίας τράβηξε την προσοχή. Όχι με το τραγούδι του, καθώς ήταν ένα απλό μέλος της χορωδίας, αλλά με την έμπνευσή του να σκαρφαλώσει στις σκαλωσιές του τότε καινούριου ανακτόρου.

Συνέχισε να μορφώνεται, να τραγουδά στην χορωδία αλλά και να μεγαλώνει. Η φωνή του δεν ήταν πια ίδια. Στα 16 του, βρέθηκε εκτός χορωδίας, αδέκαρος στη Βιέννη. Κάποιος φίλος του παραχώρησε την σοφίτα του σπιτιού του. Το έριξε στη μελέτη. Η μουσική του Μπαχ τον επηρέασε. Ήταν 19 χρόνων όταν συνέθεσε την πρώτη του λειτουργία. Και τη μουσική για μια οπερέτα που κάποιος γνωστός έγραψε. Ένας άλλος γνωστός του βρήκε δουλειά: Συνοδός του διάσημου καθηγητή τραγουδιού, Νικόλα Πορπόρα. Αμοιβή, τροφή, ύπνος και μαθήματα τραγουδιού και σύνθεσης.

Στα 23 του, ένας πλούσιος που συγκέντρωνε γύρω του μουσικούς, τον προσκάλεσε στην εξοχική του κατοικία. Ο Γιόζεφ πήγε έχοντας μαζί του την 1^η Συμφωνία του και τα πρώτα κουαρτέτα του. Για ερασιτέχνης, ήταν πολύ καλός. Τέσσερα χρόνια αργότερα, ήταν διευθυντής μουσικής του κόμη Μόρτζιν (στο Πίλσεν της Βοημίας). Στα 28, παντρεύτηκε την Μαρία Άννα Κέλερ, κόρη κομμωτή. Ο γάμος δεν στέριωσε. Λίγα χρόνια αργότερα, χώρισαν. Τον ίδιο καιρό, έγραψε έξι συμφωνίες για λογαριασμό μιας ιδιωτικής ορχήστρας. Από το 1761, όταν ήταν 29 χρόνων, τον προσέλαβαν οι πρίγκιπες Εστερχάζι. Έμεινε κοντά τους περίπου τριάντα χρόνια. Στα 1781, πετάχτηκε στη Βιέννη για να γνωρίσει από κοντά τον Μότσαρτ. Τα 24 χρόνια που τους χώριζαν δεν τους εμπόδισαν να αποκτήσουν μια βαθιά μεταξύ τους φιλία.

Ο Χάυντ είχε αποκτήσει μεγάλη φήμη, όταν αποφάσισε να επισκεφτεί το Λονδίνο. Και στις δυο εκεί εμφανίσεις του, απόλαυσε ενθουσιώδη υποδοχή. Επιστρέφοντας στη Βιέννη, ο Χάυντ συμμετείχε σε μια συναυλία, στην οποία ταυτόχρονα μετείχε και ο Μπετόβεν. Καθένας με δικά του έργα. Στη γιορτή των γενεθλίων του (στα 73 του), είδε να τον επισκέπτεται ο Μότσαρτ προσφέροντάς του δώρο μια καντάτα γραμμένη ειδικά γι' αυτόν. Πέθανε στην τότε κατεχόμενη από τους Γάλλους Βιέννη, στις 31 Μαΐου του 1809, σε ηλικία 77 χρόνων, έχοντας περάσει μια σπάνια για καλλιτέχνη ζωή, μετρημένη και επιτυχημένη.

Στην κηδεία του, ήταν παρούσες όλες οι αρχές της πόλης. Κι ακούστηκε το Ρέκβιεμ του Μότσαρτ. Συνέθεσε 104 συμφωνίες, κομμάτια για μουσική δωματίου και ορατόρια.

1594: Πεθαίνει ο Βενετός Τζιάκομο Ρομπούστι, γνωστός ως Τιντορέτο και από τους κορυφαίους καλλιτέχνες της ιταλικής Αναγέννησης. Ανάμεσα στα διασημότερα έργα του περιλαμβάνονται «Η τελευταία κρίση» και «Το τελευταίο γεύμα». Γεννήθηκε το 1518.

1859: Το Μπιγκ Μπεν, σύμβολο της πόλης του Λονδίνου, αρχίζει να λειτουργεί.

1911: Καθελκύεται στο Μπέλφαστ ο «Τιτανικός», από τα μεγαλύτερα υπερωκεάνια του κόσμου. Βυθίστηκε στο παρθενικό του ταξίδι όταν χτύπησε σε παγόβουνο, τον Απρίλιο του 1912.